

İçinden tıp geçen filmler: Caro Diario/Sevgili Günlüğüm

Ömer Çakkal

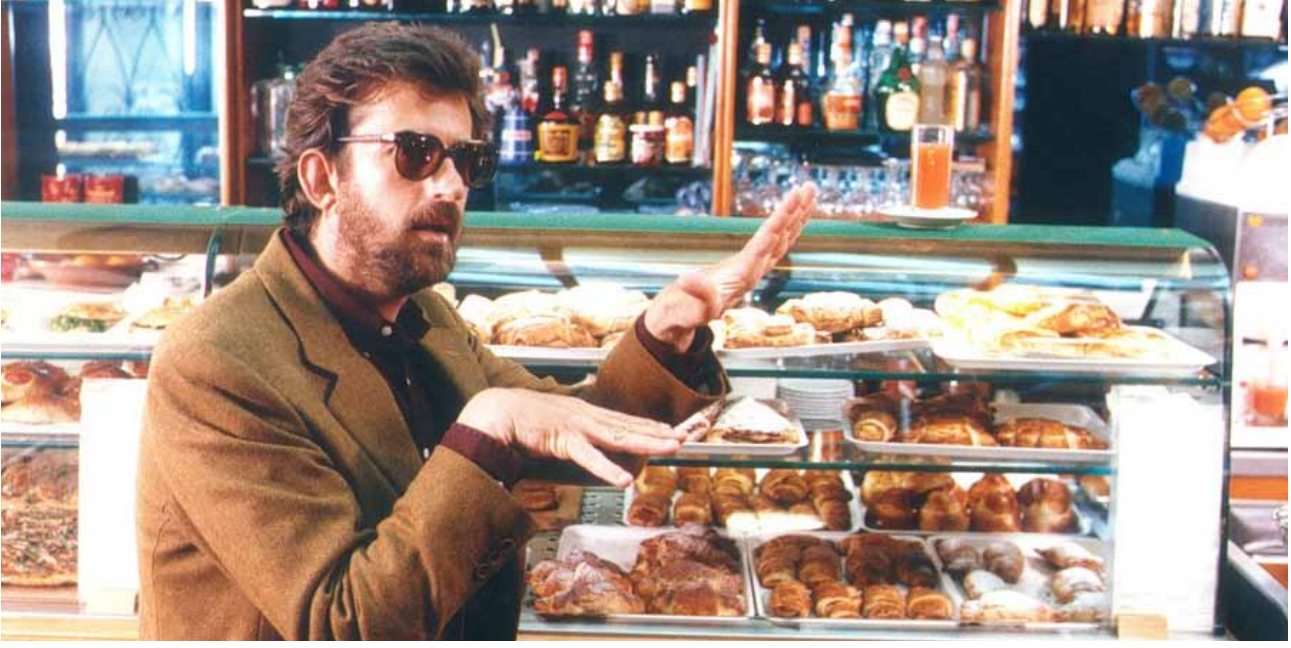
SD'nin Haziran 2008'de çıkan 7. sayısında "İçinden tıp geçen filmler" başlığı altında, merkezinde bir hastalığın, hastanın ya da doktorun olduğu filmler üzerine seri yazılara yer vereceğimizi duyurmuştuk. İlk yazımızda, dilimize "Uyanış" adı ile çevrilen ve başrollerinde usta aktörler Robert De Niro ile Robin Williams'in rol aldıkları 1990 Amerikan yapımı "Awakenings"i ele almıştık. Onun ardından bu kez İtalyan Sineması'ndan bir örneği yakın markaja almak istiyoruz.

1993 yapımı "Caro Diario" (Sevgili Günlüğüm)'nun senarist, yapımcı ve yönetmen koltuklarının tümünde Nanni Moretti oturuyor. Moretti için "İtalyanların Woody Allen'ı" desek abartmış olmayız kanımca. O da Allen gibi yazdığı senaryoları çekiyor ve filmlerinde kendi de oynuyor. Bu filmde de böyle. Üstelik başroldeki kahramanımızın adı da Moretti! Film üç bölümden oluşuyor. "Vespamda" adlı birinci bölümde, yazar Moretti'nin vespa motosikletini hep geriden takip edip Roma sokaklarını, caddelerini bilhassa evlerini gezip görüyoruz. "Adalar" adlı ikinci bölümde Moretti, James Joyce'un Ulysses'ini in-

celemek üzere bir çeşit inzivaya çekilen ama televizyon şovları ve pembe diziler olmadan yaşayamayacağını anlayan entelektüel bir arkadaşını ziyaret etmek için Sicilya açıklarındaki bir adaya gidiyor. "Doktorum" adlı üçüncü bölümde ise giderek bağlandığımız bu aylak, bu sevimli yazarın kaşintı sorunundan ötürü hastane hastane, doktor doktor gezmesine, hastalığı için şifa aramasına tanık oluyoruz. Biz bu yazımızda üçüncü bölüme odaklanacağız.

Kaşıntısı olan ve uyuyamayan kahramanımıza gittiği hastanede alerji tehis konuyor. Bir sürü ilaç kullanıyor, şifa

bulamayınca arka arkaya birçok hekime gidiyor, alerjiye neden olur diye onlarca gıdadan mahrum kalıyor ama olmuyor. Çin tıbbını bile deniyor ama faydasız. Tüm bunları günlüğüne not ediyor. Reçeteleri saklıyor.

Film hiçbir şeyi abartmıyor, ajite etmiyor. Hekim-hasta ilişkileri sahici, kahramanımızın yaşadıkları bizim de her zaman karşılaşılabileceğimiz, bazılarımızın karşılaştıkları türden.

Film, hasta psikolojisine dair ince ayrıntıları izleyicisine sunmaktan geri durmuyor. Moretti, bir hekimin reçete yazarken endişeli olduğunu görüyor ve bu nedenle reçetede ilaçları almadığını anlatıyor. Aslında yaşadığı, günlüğüne not ettiği hemen her şeyi kamerasız bakmadan bize aktarıyor. Günler haftaları, haftalar ayları takip ediyor ama kaşıntı bir türlü geçmiyor. Doktor tavsiyesi üzerine deniz kenarında uzun pamuklu çoraplar ve uzun kollu gömlekle gezip kuru cildinin nemlenmesini sağlamaya çalışıyor. Sürece annesi de dahil oluyor. Kaşıntının azalması için ona ipek pijama ve keten çarşaf getiyor. Olmuyor. Bir masöre gidiyor. O da kendince akıllar veriyor. Falanca gıdaları yeme diye bir dünya gıda sayıyor. Kepeğe bulanmış bir küvette duş alıyor.

Sonra günlerden bir gün merak edip aldığı ilaçların reçetelerini okumaya başlıyor. Kendisine verilen ilaçların etkilerine bakıp çoğunun gereksizliğine hükmedip çöpe atıyor.

Gittiği doktorlardan biri hastalığından şikâyetçi olmasını psikolojik etkenlere bağlıyor ve aslında fiziksel bir şey olmadığını söylüyor. Arabasında evine dönerken her zaman yaptığı gibi olan biteni günlüğüne not ediyor, izleyiciye anlatıyor, "Bugün kaşıntımın nedeninin psikolojik olduğuna inandırıldım." diyor.

Kutular dolusu ilaç alıyor. Eczanede bulunmayan aşıları sipariş ediyor. Aşılar geldiğinde, fikir almak için bağışıklık uzmanı bir arkadaşını arıyor. Uzman

arkadaşının "O aşılar bir işe yaramaz. Üstelik de anafilaktik şoka neden olur" sözüyle neye uğradığını şaşırıyor. Uzman arkadaşına göre kaşıntının gıda alerjisi ile bir ilgisi yok. Çünkü alerji kurdeşene ya da ishale neden olur. Oysa o ishal olmadı, kurdeşen dökmüyor.

Çinli doktorlar vücuduna bir sürü iğne batırıyorlar ama gene nafile. Kendi ifadesiyle Çin tıp merkezinde "herkes çok iyi olduğu için" oraya gidip gelmeye devam ediyor. Çinli doktoru ona kaşıntının son bulması için elektrikli akupunktur uyguluyor. Ancak devam eden öksürüklerinden dolayı bu tedaviye son veriyor ve bir göğüs röntgeni çekilmesini istiyor. İşin rengi bu filmden sonra değişiyor. Yapılan birkaç farklı tetkikten sonra anlaşılıyor ki hastamız aslında akciğer kanseri olmuş. Filmi çeken radyolog de kendince bir yorumda bulunuyor ve "Bunun ilaçla tedavisi yok" diyor. Bilgisayarlı tomografi çekilmesinden iki gün sonra ameliyata giriyor. Ameliyat ekibinde bulunan bir arkadaşının anlattığına göre, cerrah akciğerinden aldığı bir parçaya bakarak şöyle demiş: "Hayâlarımın üzerine bahse girerim ki bu primer akciğer kanseri değil, olsa olsa Hodgkin lenfoma metastazi. İkisine değil ama biri üzerine bahse girerim!"

Ortaya çıkıyor ki aslında alerjisi falan yok. Doktorlar onu birazcık dinleselerdi çok daha erken doğru teşhis yapıp onca yanlış teşhis ve tedaviler uygulanmayacaktı. Üstelik de onu dinlemeyen tek bir doktor değil. Aralarında "dermatologların kralı" diye tarif ettiği profesörün de olduğu ve arka arkaya gittiği bir düzine doktor!

Hastamız anlatmaya devam ediyor: "Hodgkin lenfoma, lenfatik sistemin kanser olmasıdır ve ilaçla tedavisi olan bir kanser türüdür." Sonra bir gün evdeki bir tıp rehberini gözden geçirince lenfoma maddesinin karşısında şunların yazdığını görüyor: "Kaşıntı, uykusuzluk ve kilo kaybı hastalığın belirtileridir."

Filmin finalindeki sözünü, bu yazının finaline de alalım: "Sonunda anladım ki doktorlar güzel konuşuyorlar ama din-

Yapılan birkaç farklı tetkikten sonra anlaşılıyor ki hastamız akciğer kanseri olmuş. Aslında alerjisi falan yok. Filmin finalindeki sözünü, bu yazının finaline de alalım: "Sonunda anladım ki doktorlar güzel konuşuyorlar ama dinlemesini hiç bilmiyorlar."

Caro Diario / Sevgili Günlüğüm

1993, İtalyan yapımı

Komedi, 100 dakika

Senarist, yapımcı, yönetmen:
Nanni Moretti

Görüntü Yönetmeni: Giuseppe
Lanci

Müzik: Nicola Piovani

Oyuncular: Nanni Moretti,
Giovanna Bozzolo, Jennifer
Beals, Sebastiano Nardone,
Alexandre Rockwell, Antonio
Petrocelli, Giulio Base

Cannes Film Festivali En İyi
Yönetmen Ödülü